

PROGRAM

“Magyarország: komp-ország Kelet és Nyugat között ”

2023. október 18-19.

„Komp-ország, Komp-ország, Komp-ország: legképebbes álmaiban is csak mászkált két part között: Kelettől Nyugatig, de szívesebben vissza.” (Ady Endre)

Francia-magyar és magyar-francia szinkrontolmácsolással

2023. október 18., szerda (délután)

14h00	Claire LEGRAS , Franciaország magyarországi nagykövetének megnyitóbeszéde
14h10	Catherine HOREL (kutatási igazgató CNRS - CETOBAC, Párizs) bevezető előadása: „A magyar identitásépítés: egy befejezetlen folyamat”

Első tematikus kerekasztal-beszélgetés: „Átmenet”

Moderátor: ROMSICS Gergely (tudományos főmunkatárs - Bölcsészettudományi Kutatóközpont, Történettudományi Intézet; egyetemi docens - ELTE)

14h45	Bevezető: ROMSICS Gergely
14h55	CZOGH Gábor (tanszékvezető egyetemi docens - ELTE): „Viták Szűcs Jenő: Vázlat Európa három történelmi régiójáról című esszéjéről”
15h15	HORVÁTH Krisztina (egyetemi docens, intézetigazgató, tanszékvezető - ELTE): „Európa nyomdokain: Magyarország Kelet és Nyugat között – néhány modern szöveg tükrében, Denis de Rougemont-tól Nina Jargekovig”
15h35	HERLIN Denis (zenetudós, kutatási igazgató CNRS - IReMus): „Claude Debussy és Zágon Géza Vilmos találkozása Albert Giraud: Pierrot lunaire című műve kapcsán”
15h55	Guillaume METAYER (kutatási igazgató CNRS, CELLF – Sorbonne): „Kemény István, Ady és a komp-ország”
16h15	Összegzés és eszmecsere

16h30	Szünet
-------	--------

Második tematikus kerekasztal-beszélgetés: „Elfordulás”	
<i>Moderátor: SZÁSZ Géza (egyetemi docens - Szegedi Tudományegyetem, Francia Tanszék)</i>	
16h50	Bevezető: SZÁSZ Géza
17h00	Marie-Madeleine DE CEVINS (egyetemi tanár – Université Rennes 2): "Magyarország a tatárokkal szemben a XIII. században: az igazság pillanata?"
17h20	ABLONCZY Balázs (történész, egyetemi docens - ELTE): „Kelet-paradigma Magyarországon: a turanizmus”
17h40	KECSKÉS D. Gusztáv (kutatási igazgató - Bölcsészettudományi Kutatóközpont, Történettudományi Intézet): „A Nyugat valóban magára hagyta a magyarokat 1956-ban? Érdekek, értékek, tettek”
18h00	CSERNUS Sándor (egyetemi tanár - Szegedi Tudományegyetem): „Magyarország és Európa. A kereszténység védőbástyája - misszió, nemzeti öntudat és propaganda az idők folyamán”
18h20	Összegzés és eszmecsere

2023. október 19., csütörtök (délelőtt)

9h00	Pierre PEDICO , a budapesti Francia Intézet igazgatójának megnyitóbeszéde
Harmadik tematikus kerekasztal-beszélgetés: „Útrakelés”	
<i>Moderátor: TÓTH Ferenc (egyetemi tanár, tudományos tanácsadó – HUN-REN Magyar Kutatási Hálózat, Bölcsészettudományi Kutatóközpont, Történettudományi Intézet)</i>	
9h05	Bevezető: TÓTH Ferenc
9h15	K. HORVÁTH Zsolt (egyetemi docens - Budapesti Metropolitan Egyetem, Művészeti Kar): „A párizsi magyar emigráció Mérei Ferenc szellemi útkeresésén keresztül”
9h35	FEJÉRDY Gergely (történész, nemzetközi kapcsolatok elemző, egyetemi tanár; a Habsburg Ottó Alapítvány igazgatóhelyettese): "A magyar politikai emigráció a hidegháború idején és Magyarország Nyugathoz tartozása"
9h55	TÜSKÉS Anna (tudományos munkatárs, Bölcsészettudományi Kutatóközpont, Irodalomtudományi Intézet): „Ladislav Gara, a magyar költészet közvetítője az 1950-es és 60-as évek Franciaországában”

10h15	Z. VARGA Zoltán (egyetemi tanár - Pécsi Tudományegyetem; tudományos főmunkatárs, osztályvezető – Bölcsészettudományi Kutatóközpont, Irodalomtudományi Intézet): „Magyar írók a modernitás fővárosában a két világháború között”
10h35	Összegzés és eszmecsere
10h55	Szünet

Negyedik tematikus kerekasztal-beszélgetés: „Bástya”	
<i>Moderátor: SELÁF Levente (egyetemi docens - ELTE)</i>	
11h15	Bevezető: SELÁF Levente
11h25	TARAFÁS Imre (egyetemi tanársegéd - ELTE): „Keleti vagy civilizációs határmezsgye? Magyarország helye az osztrák és magyar politikai diskurzusban, az 1867-től 1914-ig tartó időszakban”
11h45	ESZIK Veronika (tudományos munkatárs - Bölcsészettudományi Kutatóközpont, Történettudományi Intézet): „Egy felsőbbrendű kultúra megélése a civilizációs küldetés közepette: a magyar kultúra összehasonlítása a fiumei/rijekai olaszok és szlávok kultúrájával”
12h05	JAKAB Tamás (egyetemi hallgató – ENS, Párizs): „A nemzeti identitás bizonytalanságai és hevülete: Petőfi hazafias költészete Hugo és Heine költészetével összevetve »
12h25	Összegzés és eszmecsere

2023. október 19., csütörtök (délután)

Magyarország 2023-ban, a nyugati elköteleződés és a keleti nyitás között	
14h30	Claire LEGRAS , Franciaország magyarországi nagykövetének köszöntője
14h35	CSÁK János kulturális és innovációs miniszter beszéde (felvételtől)
15h00	Kerekasztal-beszélgetés <i>Moderátor: ABLONCZY Bálint (újságíró, a Válasz online társalapítója)</i> <ul style="list-style-type: none">- CSABA Gábor, Kulturális Diplomáciáért Felelős Helyettes Államtitkár- HILLER István, diplomáciatörténész, volt oktatási és kulturális miniszter, az Országgyűlés volt alelnöke- FODOR Gábor, turkológus, az Isztambuli Magyar Intézet volt igazgatója- HORN Márton, a Magyar Zene Háza igazgatója- C. Gülşen KARANIS EKŞIOĞLU, Törökország magyarországi nagykövete
16h30	Zenés előadás - Ars Nova Sacra kórus <ul style="list-style-type: none">- Bartók Béla: Veni sancte spiritus- Esterházy Pál: Harmonia Caelestis- Kodály Zoltán: Veni, veni Emmanuel- Kersch Ferenc: Dexter a Domini- Kodály Zoltán: Székely keserves- Kodály Zoltán: Túrót eszik a cigány- Bárdos Lajos: Régi táncdal
17h00	A konferencia vége

Okt. 18. - 14:10 - Bevezető előadás



Catherine HOREL

Kutatási igazgató CNRS - CETOBAC, Párizs
A Történettudományok Nemzetközi Bizottságának elnöke

Karrier

Catherine HOREL a párizsi székhelyű Francia Nemzeti Tudományos Kutatási Központ (CNRS) Turkológia, Oszmán-, Balkán- és Közép-ázsiai Tanulmányok Központjának (CETOBAC) kutatási igazgatója, valamint a Történettudományok Nemzetközi Bizottságának elnöke. Fő kutatási területe Közép-Európa kortárs történelme. Munkásságának középpontjában a Habsburg Birodalom és Magyarország társadalmi-politikai struktúrái, a város- és hadtörténet, valamint a zsidók története áll.

Legfrisebb publikációi közt említhetjük a következőket: *L'amiral Horthy. Régent de Hongrie*, Párizs, Perrin, 2014 ; *De l'exotisme à la modernité. Un siècle de voyage français en Hongrie (1818-1910)*, Montrouge, éditions du Bourg, 2018 ; *Histoire de la nation hongroise. Des premiers Magyars à Viktor Orbán*, Párizs, Tallandier, 2021 ; In Bettina Severin-Barboutie (Ed.), *Population Displacements and Multiple Mobilities in the Late Ottoman Empire*, Leiden, Brill, 2023 ; *Multicultural Cities of the Habsburg Empire 1880-1914. Imagined Communities and Conflictual Encounters*, Budapest, CEU Press, 2023.

Előadás címe

„A magyar identitásépítés: egy befejezetlen folyamat”

Catherine HOREL az identitás, valamint a terület, a nemzet és az emlékezet fogalmát járja körül magyar viszonylatban.

Okt. 18. - 14:45 - Első tematikus kerekasztal- beszélgetés: „Átmenet”



ROMSICS Gergely (moderátor)

Tudományos főmunkatárs - Bölcsészettudományi Kutatóközpont,
Történettudományi Intézet

Egyetemi docens - Eötvös Loránd Tudományegyetem (ELTE), Új- és Jelenkori
Egyetemes Történeti Tanszék

Karrier

ROMSICS Gergely a budapesti Bölcsészettudományi Kutatóközpont tudományos főmunkatársa, valamint az Eötvös Loránd Tudományegyetem (ELTE), Új- és Jelenkori Egyetemes Történeti Tanszéknek egyetemi docense. Szakterületei a közösségi emlékezet és a politikai gondolkodástörténet, valamint a történetírás. Ezidáig három monográfiát publikált az osztrák-magyar emlékezetéről és Közép-Európa szellemi hagyományairól.

Jelenleg az *Összeomlás és útkeresés* című új könyvén dolgozik, amely 2023 decemberében jelenik meg. A tanulmány a magyar külpolitikai gondolkodás történetét mutatja be az 1917 és 1921 közötti zavaros időszakban.

Okt. 18. - 14:55 - Első tematikus kerekasztal- beszélgetés: „Átmenet”



CZOCH Gábor

Tanszékvezető egyetemi docens - Eötvös Loránd Tudományegyetem (ELTE),
Bölcsészettudományi Kar, Atelier Interdiszciplináris Történeti Tanszék

Karrier

CZOCH Gábor 2018 óta az Eötvös Loránd Tudományegyetem (ELTE) Bölcsészettudományi Kar Atelier Interdiszciplináris Történeti Tanszékének tanszékvezetője. Kutatásainak középpontjában a 18. és 19. század város- és társadalomtörténete, valamint különböző historiográfiai kérdések állnak.

Számos publikáció szerzője, többek között a *The origins of the negative historical representations of burghers in Hungary*, URBAN HISTORY (2022) ; *A város örök : Tanulmányok Bácskai Vera emlékére*, Korall Társadalomtörténeti Egyesület (2022) Sasfi, Csaba & Tóth Árpád (eds.).

Előadás címe

„Viták Szűcs Jenő: Vázlat Európa három történeti régiójáról című esszéjéről”

A neves középkorkutató, Szűcs Jenő (1923 - 1988) nagy sikerű történelmi esszéje, a *Vázlat Európa három történeti régiójáról* eredetileg szamizdatként jelent meg 1980-ban. Czoch Gábor előadásának témája a mű által kiváltott vita és politikai vonatkozásai, valamint Szűcs Jenő meglátásai Magyarország helyéről Európában.

Okt. 18. - 15:15 - Első tematikus kerekasztal- beszélgetés: „Átmenet”



HORVÁTH Krisztina

Tanszékvezető - Eötvös Loránd Tudományegyetem (ELTE), Romanisztikai
Intézet, Francia Tanszék

Karrier

HORVÁTH Krisztina az Eötvös Loránd Tudományegyetem (ELTE) Romanisztikai Intézetének igazgatója és Francia Tanszékének vezetője. Kutatási területei az irodalomelmélet és narratológia, a középkori francia irodalom (elbeszélő költészet), a 20. és 21. századi francia irodalom, valamint az összehasonlító irodalomtudomány (francia–magyar irodalmi és kulturális kapcsolatok kutatása). A Nemzetközi Artúr Társaság, az Udvari Irodalom Nemzetközi Társaság, valamint a CODHIL kutatócsoport (az irodalomtörténeti diszkurzív sémákkal foglalkozó kutatócsoport) tagja.

HORVÁTH Krisztina számos publikáció szerzője, többek között a *Nostalgie des machines : une poétique de la rouille de Perceval a Paysage fer* (2021) ; *Édition et réception des femmes écrivaines françaises en Hongrie depuis la chute du mur* (2020), In Ángeles Ciprés Palacín & Isabelle Marc, *Canon et écrits de femmes en France et en Espagne dans l'actualité* (2011-2016).

Előadás címe

„Európa nyomdokain: Magyarország Kelet és Nyugat között – néhány modern szöveg tükrében, Denis de Rougemont-tól Nina Jargekovig”

Denis de Rougemont ifjúkori utazásai 1928 és 1929 között Európa határvidékei felé vezették. A Németországban és Ausztriában, valamint Budapesten és Debrecenben tett utazásai során benyomásait krónikákban és feljegyzésekben örökítette meg, amelyek később a Dunai paraszt című gyűjteményben jelentek meg. A Kelet és a Nyugat szembenállása valóságos alapító mítosz, amely ma is számos formában jelen van, és továbbra is befolyásolja nemcsak a Keletről, de a Magyarországról alkotott képet is. Ez a tekintet azonban visszahat, a látásmódot is látják, és a kialakított kép identitástudatra gyakorolt hatása érzékelhető marad.

Okt. 18. - 15:35 - Első tematikus kerekasztal- beszélgetés: „Átmenet”



Denis HERLIN

Kutatási igazgató CNRS - IReMus

Karrier

A Francia Nemzeti Tudományos Kutatási Központ (CNRS) Zenetudományi Kutatóintézetének kutatási igazgatója, Denis Herlin a francia barokk zenéről szóló cikkek, mintegy negyven, Claude Debussy munkásságát kutató tanulmány, valamint mintegy húsz kritika (Couperin, Rameau, Debussy) szerzője. 2002 óta a *Debussy-összkiadás* főszerkesztője, 2005-ben megjelenik a François Lesure-rel közösen megalkotott, a zeneszerző leveleit tartalmazó kritikai kiadás, 2021-ben pedig kiadja a *Debussy. Portraits et Études (Debussy. Portrét és Tanulmányok)* című kötetét. 2009 és 2011 között a Francia Zenetudományi Társaság elnöke, 2017 és 2023 között *International Chair in Musicology* a manchesteri *Royal Northern College of Music*-ban.

A *Studia Musicologica* (a Magyar Tudományos Akadémia nemzetközi zenetudományi folyóirata, főszerk.: Bozó Péter), valamint a *Bartók Béla zeneműveinek kritikai összkiadása* (főszerk.: Vikárius László) című sorozat tanácsadó testületének tagja.

Előadás címe

„Egy francia–magyar barátság: Claude Debussy és Zágon Géza Vilmos találkozása Albert Giraud: *Pierrot lunaire* című műve kapcsán”

1910 decemberében, az Osztrák-Magyar Monarchiában tett körútja során Debussy Budapesten koncertezett, ahol megismerkedett egy fiatal franciabarátzenésszel, Zágon Géza Vilmostal. Zágon, aki Kodály és Bartók barátja volt, többször is járt Párizsban, és a *Zeneközlöny* című folyóirat számára ő írta az egyik legjelentősebb cikket Debussy műveiről. A mester, aki a művet lefordította, végtelenül hálás volt érte. Tőle szokatlan módon beleegyezett, hogy javításaival lássa el Zágon művének prozódiját, amely a később Schönbergnek köszönhetően híressé vált *Pierrot lunaire* című Giraud-verciklus hat megzenésített költeményét tartalmazta.

Okt. 18. - 15:55 - Első tematikus kerekasztal- beszélgetés: „Átmenet”



Guillaume METAYER

Kutatási igazgató CNRS, CELLF – Sorbonne

Karrier

Guillaume Métayer a Francia Nemzeti Tudományos Kutatási Központ (CNRS) kutatási igazgatója, magyar és német fordító, valamint költő. Francia fordításai között szerepelnek Kemény István, Tóth Krisztina, Krúdy Gyula, József Attila, Petőfi Sándor és Garay János művei, valamint Nietzsche Összes versei. A versfordításról szóló *A comme Babel* című könyvének (Rumeur libre, 2020) magyar fordítása folyamatban van, korábban pedig kiadott egy magyar nyelvű versgyűjteményt *Türelműveg* címmel (amelyet magyar fordítók közösen fordítottak franciaról magyarra, Budapest, Magvető, 2018).

Előadás címe

„Kemény István, Ady és a komp-ország”

Kemény István körülbelül tizenöt évvel ezelőtt kiadott egy esszét, amely hatással volt Ady Endre megítélésre a kortárs költészetben, valamint reflektált az elképzelésre miszerint Magyarország „komp-ország”. A konferencia lehetőséget nyújt arra, hogy a jelenlegi Kelet és Nyugat közötti billegés fényében újra áttanulmányozzuk Kemény művét.

Okt. 18. - 16:50 - Második tematikus kerekasztal- beszélgetés: „Elfordulás”



SZÁSZ Géza (moderátor)

Tanszékvezető egyetemi docens - Szegedi Tudományegyetem,
Francia Tanszék

Karrier

SZÁSZ Géza a Szegedi Tudományegyetem Francia Tanszékének egyetemi docense. Kutatási területe az utazási irodalom és a francia–magyar kapcsolatok. Az AETAS történettudományi folyóirat szerkesztőbizottságának és a Magyar XVIII. Század Kutató Társaság tagja.

Közel 230 (francia, magyar és angol nyelvű) publikációja jelent meg, köztük négy könyv. Tanulmányai közt említhetjük a következőket: *La pratique de l'interculturel au quotidien : le rôle des rencontres personnelles dans les récits de voyage* (2020), VERBUM: ANALECTA NEOLATINA 21: (1-2) pp. 55-67. ; *Étudier l'histoire des relations et des représentations littéraires franco-hongroises au XXe siècle*, REVUE D'ÉTUDES FRANCAISES 23: (Különkiadás) pp. 11-20. (2019).

Okt. 18. - 17:00 - Második tematikus kerekasztal- beszélgetés: „Elfordulás”



Marie-Madeleine DE CEVINS

Egyetemi tanár - Rennes 2 Egyetem
az Institut Universitaire de France tiszteletbeli tagja;
a Tempora kutatócsoport vezetője

Karrier

Marie-Madeleine DE CEVINS az École Normale Supérieure-ön végzett történészként, jelenleg egyetemi oktató. Szakterülete a középkori Közép-Európa történelme, különös tekintettel Magyarország kulturális és vallástörténetére. Számos életrajzot és átfogó tanulmányt publikált, melyek között említhetjük a következőket: *Mathias Corvin. Un roi pour l'Europe centrale (1458-1490)*, Párizs, Les Indes savantes (La Boutique de l'Histoire), 2016; *L'Europe centrale au Moyen Âge*, Rennes, PUR (Didact Histoire), 2013. Továbbá tudományos monográfiák szerzője, mint a 2018-ban kiadott *Confraternity, Mendicant Orders, and Salvation in the Middle Ages : The Contribution of the Hungarian Sources (c. 1270–c. 1530)*, Turnhout, Brepols ; több közös mű szerkesztője.

Előadás címe

„Magyarország a tatárokkal szemben a XIII. században: az igazság pillanata?”

A XIII. századi tatárjárás példátlan esemény volt Magyarország történetében: mivel nem érkezett meg a nyugai hercegektől várt erősítés, IV. Béla és utódai arra kényszerültek, hogy „keleti” erőktől kérjenek segítséget, hogy megmentse a királyságot a pusztulástól.

Okt. 18. - 17:20 - Második tematikus kerekasztal- beszélgetés: „Elfordulás”



ABLONCZY Balázs

Történész, egyetemi docens - Eötvös Loránd Tudományegyetem (ELTE)

Karrier

ABLONCZY Balázs történész, az Eötvös Loránd Tudományegyetem (ELTE) egyetemi docense, az MTA BTK Történettudományi Intézetének tudományos főmunkatársa. Szakterülete Magyarország történelme a 20. század első felében. Egy tucat könyv szerzője, például a *Keletre, magyar! A magyar turanizmus története* (Jaffa Kiadó, 2016).

Előadás címe

„Kelet-paradigma Magyarországon: a turanizmus”

A magyarok esetleges ázsiai származása a 19. század első fele óta számos politikai és kulturális kérdést vetett fel. Ez a kérdéskör, valamint a korban divatos orientalizmus, a balkáni és ázsiai terjeszkedésre irányuló törekvések, és a nyugati típusú modernizációval szembeni csalódottság a 20. század első felében életre hívott egy új eszmét: a turanizmust. Az előadás feltárja azokat az elképzeléseket, amelyek az eszme kialakulásához vezettek, valamint megvizsgálja a turanizmus két világháború közötti időszakban, az 1945 utáni években, és a ma betöltött szerepét.

Okt. 18. - 17:40 - Második tematikus kerekasztal- beszélgetés: „Elfordulás”



KECSKÉS D. Gusztáv

Kutatási igazgató - Bölcsészettudományi Kutatóközpont,
Történettudományi Intézet

Karrier

Kecskés D. Gusztáv a Bölcsészettudományi Kutatóközpont Történettudományi Intézetének kutatási igazgatója. Doktori fokozatát 2003-ban szerezte (nemzetközi kapcsolatok történetéből) a párizsi Sorbonne-on és a Pécsi Tudományegyetemen. 2022-ben megkapta doktori címet a Magyar Tudományos Akadémiától. Mélyreható kutatásokat végzett a vezető nyugati hatalmak és nemzetközi szervezetek levéltáraiban. Számos könyvet publikált a francia-magyar kapcsolatokról és a huszadik századi francia külpolitikáról Közép- és Kelet-Európával összefüggésben, Magyarország és az ENSZ kapcsolatáról, a NATO történetéről, valamint az 1956-os magyar menekültek nemzetközi befogadásáról.

Előadás címe

„A Nyugat valóban magára hagyta a magyarokat 1956-ban? Érdekek, értékek, tettek”

Az 1956 októberében fegyvert fogó magyar felkelők többsége azt remélte, hogy a nyugati országok, elsősorban az Egyesült Államok segítséget nyújtanak és a szovjet hadsereggel szemben katonailag beavatkoznak. Ennek a segítségnek a elmaradása mély csalódást okozott a forradalom céljaival azonosuló magyar társadalom nagy részében. Az előadás azt vizsgálja, hogy milyen alapokon nyugszanak a Nyugattal kapcsolatos illúziók, mik voltak a nyugati hatalmak valódi szándékai és politikája, és hogyan reagált a nyugati közvélemény a magyar forradalom leverésének hírére.

Okt. 18. - 18:00 - Második tematikus kerekasztal- beszélgetés: „Elfordulás”



CsERNUS Sándor

Egyetemi tanár - Szegedi Tudományegyetem, Történeti Intézet, Jogi Kar,
Nemzetközi kapcsolatok

Karrier

Csernus Sándor egyetemi tanár, történész, műfordító, diplomata és egyetemi doktor (szakdolgozatának témája: *A középkori francia nyelvű történetírás és Magyarország*, 1997). Szakterületei közé tartozik a diplomáciatörténet (kulturális diplomácia), a nemzetközi kapcsolatok története, a francia-magyar kapcsolatok, valamint a középkori és kora újkori politikai gondolkodás és struktúrák története.

Csernus Sándor pályafutása során dolgozott könyvtárosként, egyetemi oktatóként (Szegedi Tudományegyetem, Történettudományi Intézet, 1975-), tudományos és oktatási attaséként (Párizsi Magyar Intézet, 1990-1994), igazgatóként és kulturális tanácsadóként (1998-2005), a Balassi Intézet nemzetközi kapcsolatok igazgatójaként (2006-08), a szegedi bölcsészkar dékánjaként (2008-14), a TEMPUS Alapítvány elnökeként (2008-13), a SZTE Frankofón Egyetemi Központ társalapítójaként. Jelenleg a Szegedi Tudományegyetem Doktori Tanácsának tagja.

Előadás címe

„Magyarország és Európa. A kereszténység védőbástyája - misszió, nemzeti öntudat és propaganda az idők folyamán”

A konferencia középpontjában a téma történeti bemutatása, alakulása, hatása a magyar nemzeti érzés születésére és fejlődésére, valamint a jelenség sokrétű értelmezése áll. Emellett a történetírásban, a magyarság kollektív mentalitásában elfoglalt helye, alkalmazkodóképessége, mozgósító képessége és politikai hatásainak értelmezése. A konferencia szorosan kapcsolódik az 1. és 3. kerekasztal-beszélgetés témáihoz.

Okt. 19. - 9:05 - Harmadik tematikus kerekasztal- beszélgetés: „Útrakelés”



TÓTH Ferenc (moderátor)

Egyetemi tanár, tudományos tanácsadó – HUN-REN Magyar Kutatási Hálózat,
Bölcsészettudományi Kutatóközpont, Történettudományi Intézet

Karrier

Tóth Ferenc (1967) az Eötvös Loránd Kutatási Hálózat Bölcsészettudományi Kutatóközpont Történettudományi Intézetének tudományos tanácsadója. Kutatási területei közé tartozik a francia-magyar kapcsolatok története a XVII-XVIII. században, a Franciaország szolgálatában álló magyar katonák és közvetítők története, valamint a török háborúk hatása Európában a modern korban.

Már mintegy 30 könyve és több mint 200 tanulmánya jelent meg, köztük az *Ascension sociale et identité nationale. Intégration de l'immigration hongroise dans la société française au cours du XVIIIe siècle (1692-1815)*, Budapest (Officina Hungarica IX), 2000, *Saint-Gotthard 1664, Une bataille européenne*, Panazol (Lavauzelle), 2007, *Un diplomate militaire français en Europe orientale à la fin de l'ancien régime. La carrière de François de Tott (1733-1793)*, Isztambul (Isis), 2011, *Diplomatie, guerre et culture en Europe centrale et orientale ottomane à l'époque moderne*, Isztambul (Isis), 2021 stb.

Okt. 19. - 9:15 - Harmadik tematikus kerekasztal- beszélgetés: „Útrakelés”



K. HORVÁTH Zsolt

Egyetemi docens - Budapesti Metropolitan Egyetem, Művészeti Kar

Karrier

K. Horváth Zsolt az ELTE és az EHESS egykori diákja, történész, a Budapesti Metropolitan Egyetem Bölcsészettudományi Karának docense. Munkásságának középpontjában a kulturális modellek és gyakorlatok társadalomtörténete áll a 20. századi Európában. Publikációi között szerepel *Az emlékezet betegei. A tér-idő társadalomtörténeti morfológiájához* (Kijárat, 2015), *Mérei Ferenc*, (kétkötetes társadalmi életrajz, 2021), *The psychopathology of allusion in the Kádár Era. The marginality and the figure of « hiding » in the thought of Ferenc Mérei*, (angol nyelvű cikk, várható megjelenés: 2024).

Előadás címe

„A párizsi magyar emigráció Mérei Ferenc szellemi útkeresésén keresztül”

Mérei Ferenc pszichológus, aki a Sorbonne-on és az Institut National d'Orientation Professionnelle-ben végzett, 1928 és 1934 között Párizsban élt. Henri Wallon híres pszichológus volt a mestere és tanára. Az előadás Mérei párizsi tartózkodásának összefüggéseit és a két világháború közötti magyar emigránsok mindennapjait tekinti át. A rendőrség aktáinak, korabeli újságoknak és visszaemlékezéseknek elemzésével K. Horváth Zsolt Mérei életútját a fiatal, értelmiségi, baloldali emigránsok egyfajta modelljeként vizsgálja.

Okt. 19. - 9:35 - Harmadik tematikus kerekasztal- beszélgetés: „Útrakelés”



FEJÉRDY Gergely

Történész, nemzetközi kapcsolatok elemző, egyetemi tanár;
a Habsburg Ottó Alapítvány igazgatóhelyettese

Karrier

Fejérdy Gergely a Pázmány Péter Katolikus Egyetemen tanult történelemet, valamint francia nyelvet és irodalmat, majd 2009-ben a Sorbonne-on védte meg francia szakdolgozatát. 2010 óta kutatótanár a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Bölcsészettudományi Karának Kortárs Történelmi Tanszékén. Ezzel párhuzamosan 2011 óta a Magyar Külügyi Intézet (MKI) tudományos munkatársa. Emellett 2020 óta a 2016-ban Budapesten alapított Habsburg Ottó Alapítvány igazgatóhelyettese. 2015-2019 között a párizsi magyar nagykövetségen tanácsosként dolgozott. Több szakmai szervezet tagja, 2013 óta a Magyar Tudományos Akadémia Köztestületének tagja. Több könyv szerzője, többek között: *L'Europe francophone et la Hongrie au début de la Guerre Froide. Les relations diplomatiques et culturelles entre les pays francophones de l'Europe occidentale et la Hongrie de 1944 à 1956.* Párizs, Honoré Champion, 2014.

Előadás címe

„A magyar politikai emigráció a hidegháború idején és Magyarország Nyugathoz tartozása”

Egyes példákon keresztül (Eckhardt Tibor, Bakach-Besseney György, Paul Auer stb.) azt kívánja bemutatni, hogy a hidegháború idején a magyar politikai emigránsok túlnyomó többsége Magyarországot a Nyugathoz tartozó országnak tekintette, és minden eszméjük Magyarország jövőjéről erre a meggyőződésre épült.

Okt. 19. - 9:55 - Harmadik tematikus kerekasztal- beszélgetés: „Útrakelés”



TÜSKÉS Anna

Tudományos munkatárs, Bölcsészettudományi Kutatóközpont,
Irodalomtudományi Intézet

Karrier

Tüskés Anna irodalomtörténész fő kutatási területe a francia-magyar irodalmi kapcsolatok a 20. században. Több munkája jelent meg a témában, legutóbb Adorján Andor újságíróról és műfordítóról.

Előadás címe

**„Ladislav Gara, a magyar költészet közvetítője az 1950-es és 60-as évek
Franciaországában”**

Gara László a huszadik századi magyar-francia irodalmi kapcsolatok egyik meghatározó alakja, akinek 1962-ben megjelent *L'Anthologie de la poésie hongroise du XIIe siècle à nos jours* és más, egyes költőknek (pl. József Attila, Illyés Gyula) szentelt antológiái máig aktuálisak. Tüskés Anna 2016-2019 között posztdoktori ösztöndíj keretében dolgozott Gara László irodalmi hagyatékán.

Okt. 19. - 10:15 - Harmadik tematikus kerekasztal- beszélgetés: „Útrakelés”



Z. VARGA Zoltán

Egyetemi tanár – Pécsi Tudományegyetem, Francia Tanszék, Modern Irodalomtörténeti és Irodalomelméleti Tanszék; tudományos főmunkatárs, osztályvezető – Bölcsészettudományi Kutatóközpont, Irodalomtudományi Intézet

Karrier

Z. Varga Zoltán a Pécsi Tudományegyetem Francia Tanszékének és Modern Irodalom és Irodalomelmélet Tanszékének oktatója. Emellett a budapesti Bölcsészettudományi Kutatóközpont *Irodalomtudományi Intézet* Irodalomelméleti Osztályának vezetője. Szakterületei az önéletrajzírás és az összehasonlító irodalomtudomány.

Számos cikke jelent meg magyar, francia és angol nyelven. Szerzője egy monográfiának az önéletrajzi töredékekről a 20. századi magyar irodalomban, valamint egy könyvnek a történelmi traumák fikciós és önéletrajzi ábrázolásáról a 20. századi magyar és francia irodalomban. Tagja az IABA-Europe-nak (International AutoBiography Association), valamint a Nemzetközi Összehasonlító Irodalomtudományi Társaságnak, továbbá tagja a *Neohelicon* és a *European Journal of Life Writing* című folyóiratok szerkesztőbizottságának.

Előadás címe

„Magyar írók a modernitás fővárosában a két világháború között”

Párizs és irodalmi ábrázolásai jelentős szerepet játszottak a 20. század első felének modern magyar irodalmának alakításában. Minden bizonnyal a francia fővárosban tartózkodó magyar írók (többek között Ady Endre, Szomory Dezső, Földes Jolán, Márai Sándor és Illyés Gyula) számára Párizs jelentette a művészi és társadalmi fejlődést, és vált a saját hazájuk modernizációs projektjének szimbólumává. Párizshoz fűződő viszonyuk azonban nem korlátozódott a csodálatra. Műveikben távol álltak attól, hogy a centrum és a periféria ellentétét leképezzék. Z. Varga Zoltán a kulturális emancipáció összetett stratégiáit elemzi azon keresztül, hogy milyen helyet tulajdonítottak Párizsnak szövegeikben.

Okt. 19. - 11:15 - Negyedik tematikus kerekasztal- beszélgetés: „Bástya”



SELÁF Levente (moderátor)

Egyetemi docens - Eötvös Loránd Tudományegyetem (ELTE)

Karrier

Seláf Levente az ELTE BTK habilitált egyetemi docense. Az összehasonlító irodalomtudomány, az ókori magyar irodalom és az imagológia szakterületeire szakosodott irodalomtörténész 2003-ban védte meg doktori disszertációját a Sorbonne-on. Megjelent könyve *Chanter plus haut - La chanson religieuse vernaculaire au Moyen Âge* címmel (*essai de contextualisation*), Honore Champion - Nouvelle Bibliothèque du Moyen Âge, 87. szám, 2008. május 15.

Okt. 19. - 11:25 - Negyedik tematikus kerekasztal- beszélgetés: „Bástya”



TARAFÁS Imre

Egyetemi tanársegéd – Eötvös Loránd Tudományegyetem (ELTE),
Bölcsészettudományi Kar, Új- és Jelenkori Egyetemes Történeti Tanszék

Karrier

Tarafás Imre 2014 és 2019 között doktorált a budapesti Eötvös Loránd Tudományegyetemen (ELTE) és a párizsi École des Hautes Études en Science Sociales-on. Az Eötvös Loránd Tudományegyetemen 2020 óta tanít. Fő érdeklődési területe a Habsburg Monarchia összehasonlító eszmetörténete a 19. század második felében.

Előadás címe

„Keleti vagy civilizációs határmezsgye? Magyarország helye az osztrák és magyar politikai diskurzusban, az 1867-től 1914-ig tartó időszakban”

Az előadás középpontjában Magyarország helyzete áll az osztrák és a magyar politikai diskurzusban a dualizmus korában. Tarafás Imrét főként a reprezentációs stratégiák és az osztrák és magyar szerzők Magyarország helyéről és feladatáról alkotott elképzeléseinek összeegyeztethetősége foglalkoztatja.

Okt. 19. - 11:45 - Negyedik tematikus kerekasztal-beszélgetés: „Bástya”



ESZIK Veronika

Tudományos munkatárs - HUN-REN Magyar Kutatási Hálózat, Bölcsészettudományi Kutatóközpont, Történettudományi Intézet

Karrier

ESZIK Veronika a Bölcsészettudományi Kutatóközpont Történettudományi Intézetének, valamint az Eötvös Loránd Tudományegyetem (ELTE) tudományos munkatársa, aki jelenleg egy környezettörténeti projektben vesz részt. Elsősorban a 19. század végének kultikus fogalma, a „kiábrándult modernitás”, vagyis a „haladás” társadalmi és ökológiai ára érdekli. Amikor ennek a korszaknak a modernizációs hadjáratait egy másik nemzetg hajtotta végre, azok beavatkozásnak számítottak, kevésbé nyilvánvalóvá téve üdvös szerepüket. Eszik Veronika erről a témáról írt doktori értekezést az ELTE-n *A városi modernizáció kritikai percepciója a dualizmus kori Horvátországban* címmel, amelyet 2023 júliusában védett meg. Számos cikket és könyvkritikát írt, mint például: *Rural Reactions to Modernization: Anti-Modernist Features of the 1883 Anti-Hungarian Peasant Uprising in Croatia*, *Hungarian Historical Review*, 2023.

Előadás címe

„Egy felsőbbrendű kultúra megélése a civilizációs küldetés közepette: a magyar kultúra összehasonlítása a fiumei/rijekai olaszok és szlávok kultúrájával”

ESZIK Veronika előadása arra igyekszik rávilágítani, hogy milyen összetett feladat az Osztrák-Magyar Monarchián belüli nemzetek között hierarchiát felállítani. Fiume/Rijeka várostörténetén keresztül azt elemzi, hogy a magyar állam miként nyilvánult meg az Adriai-tenger partvidékén a modernizáció fő erejeként, és egyúttal hogyan érzékelte az olasz kultúrát a magyarországinál magasabb civilizációként.

Okt. 19. - 12:05 - Negyedik tematikus kerekasztal- beszélgetés: „Bástya”



JAKAB Tamás

Egyetemi hallgató, Irodalom- és Nyelvtudományi Tanszék - Ecole Normale Supérieure,
Sorbonne Egyetem, Párizs

Karrier

JAKAB Tamás a párizsi Ecole Normale Supérieure (ENS) „Irodalom és Nyelvtudományi” tanszékén tanul, valamint a Sorbonne-Universität összehasonlító irodalom mesterképzésének másodéves hallgatója. Előadása a Heine, Hugo és Petőfi költészetében megjelenő nemzeti érzelmek összehasonlításáról írt elsőéves szakdolgozatán alapul, amely a Sorbonne-Universitätén végzett mesterképzésén készült Guillaume Métayer témavezetésével. Az ENS-re való felvétele előtt a „Bölcsészet és társadalomtudományok” egyetemi előkészítő képzésre járt.

Előadás címe

„A nemzeti identitás bizonytalanságai és hevülete: Petőfi hazafias költészete Hugo és Heine költészetével összevetve”

Hogyan formálja Petőfi politikai költészetét egy olyan nemzethez való tartozás, amelyet ő maga is elidegenedettnek mond? Milyen nemzetfelfogás alakul ki a lírai „én” ezen identitászavarából? A magyar identitásról szóló elmélkedéseket az Hugo és Heine műveivel való összehasonlítás világítja meg.

**Okt. 19. - 15:00 - Ötödik tematikus kerekasztal-
beszélgetés:
„Magyarország 2023-ban, a nyugati elköteleződés és a
keleti nyitás között”**



ABLONCZY Bálint (moderátor)

újságíró, a *Válasz Online* társalapítója

Karrier

ABLONCZY Bálint újságíró, a *Válasz Online* független magyar elemző, vita- és oknyomozó portál társalapítója. Az Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karának történelem és néprajz szakán szerzett mesterdiplomát.

2005-től 2018-ig szabadúszó, újságíró, a Magyarország, majd az Aktuális (országos és nemzetközi) hírek helyettes rovatvezetője, majd rovatvezetője a *Heti Válasz* című hetilapnál. Szakterülete a jobboldali és szélsőjobboldali mozgalmak és pártok, az európai ügyek, a francia politika, valamint a szomszédos országokban élő magyar kisebbségek. 2011-től 2018-ig a kéthavonta megjelenő *Kommentár* című politikai-kulturális folyóirat főszerkesztője. 2018-tól a Károli Gáspár Református Egyetem Egyház és Társadalom Kutatóintézetének munkatársa.

ABLONCZY Bálint emellett két könyvet is publikált: *L'extrême droite en Hongrie – Racines, culture, espace*, Hérodote folyóirat, 2012/1 (Ablonczy Balázssal) és *Az alkotmány nyomában - Beszélgetések Szájer Józseffel és Gulyás Gergellyel*, Budapest, Elektromédia, 2012.

Okt. 19. - 15:00 - Ötödik tematikus kerekasztal- beszélgetés:

„Magyarország 2023-ban, a nyugati elköteleződés és a keleti nyitás között”



CSABA Gábor

Kulturális Diplomáciáért Felelős Helyettes Államtitkár

Karrier

CSABA Gábor a Budapesti Corvinus Egyetem közgazdaságtan hallgatója volt (szakirány: nemzetközi kapcsolatok), majd a washingtoni Georgetown Egyetem Külügyi Iskolájában szerzett Master of Science in Foreign Service diplomát.

Pályafutása során számos pozíciót töltött be, többek között a Külgazdasági és Külügyminisztériumban, ahol egyebek között az Amerikai Főosztály vezetője, valamint európai és amerikai kapcsolatokért felelős helyettes államtitkár volt. Csaba Gábor külpolitikai elemzőként is dolgozott a washingtoni magyar nagykövetségen, illetve 2007-től 2011-ig (Új-Zélandra is akkreditált) canberrai, majd 2013-tól 2018-ig szülői magyar nagykövet volt. 2022 óta kulturális diplomáciáért felelős helyettes államtitkár. Folyékonyan beszél angolul, franciául és németül, és számos, főleg az Egyesült Államok külpolitikájáról szóló publikáció szerzője.

Okt. 19. - 15:00 - Ötödik tematikus kerekasztal- beszélgetés:

„Magyarország 2023-ban, a nyugati elköteleződés és a keleti nyitás között”



HILLER István

Diplomáciatörténész, volt oktatási és kulturális miniszter, az Országgyűlés volt aelnöke

Karrier

HILLER István diplomáciatörténész, politikus. Az Eötvös Loránd Tudományegyetemen (ELTE) megszerzett doktorátusát követően 2002-ben országgyűlési képviselő lett. Az MSZP társalapítója, Kovács László utódjaként 2004-től 2007-ig a párt elnöke. 2003 és 2005 között kulturális, 2006 és 2010 között oktatási és kulturális miniszter. 2014 és 2022 között az Országgyűlés aelnöki posztját tölti be. Több mint tizenöt éve tanít az ELTE-n.

Okt. 19. - 15:00 - Ötödik tematikus kerekasztal- beszélgetés:

„Magyarország 2023-ban, a nyugati elköteleződés és a keleti nyitás között”



FODOR Gábor

Turkológus, kutatócsoport-vezető - HUN-REN Magyar Kutatási Hálózat,
Bölcsészettudományi Kutatóközpont, Történettudományi Intézet

Az isztambuli Liszt Intézet - Magyar Kulturális Központ volt igazgatója (2015-2023)

Karrier

Fodor Gábor a budapesti Eötvös Loránd Tudományegyetem (ELTE) turkológia és történelem szakán szerzett diplomát, majd doktori címet. Fő kutatási területe a 19. és 20. századi török-magyar kapcsolatok, különös tekintettel a késő oszmán korból származó magyar nyelvű önéletrajzokra és visszaemlékezésekre, valamint az isztambuli magyar tudományos tevékenységre.

Pályáját a néhai Hazai György professzor Turkológiai Kutatóközpontjában kezdte az MTA fiatal kutatójaként. Ezt követően 2015-től 2023-ig az isztambuli Liszt Intézet - Magyar Kulturális Központ igazgatójává nevezték ki. Jelenleg a Magyar Kutatási Hálózat Bölcsészettudományi Kutatóközpont Történettudományi Intézetének turkológiai kutatócsoportját vezeti.

Dr. FODOR Gábornak több munkája is megjelent, például 2019-ben a *Látogatás az Oszmán Birodalomban. Dr. Bozóky Dezső fotográfiái (1905-1916)*, 2021-ben a *Magyar tudomány és régészet az Oszmán Birodalomban – a Konstantinápolyi Magyar Kutatóintézet története (1916-1918)*, 2022-ben pedig a *Magyar turkológusok rövid enciklopédiája*.



**Okt. 19. - 15:00 - Ötödik tematikus kerekasztal-
beszélgetés:
„Magyarország 2023-ban, a nyugati elköteleződés és a
keleti nyitás között”**



HORN Márton

A Magyar Zene Háza igazgatója

Karrier

HORN Márton az ELTE-n folytatott szociológiai tanulmányait követően a Kreatív folyóiratnál dolgozott újságíróként, majd az egyik legnagyobb hazai kereskedelmi csatornánál (TV2) különböző heti rendszerességű műsor szerkesztője volt. 2006-ban produkciós vezetőként és színházi előadások producereként dolgozott, 2009-től 2012-ig a budapesti *Trafó Kortárs Művészetek Háza* kommunikációs igazgatója volt. 2013-ban a Van Gogh Alive kiállítás regionális szervezője; 2014 és 2016 között a Liget Budapest Projekt kommunikációs igazgatója; 2011-től 2020-ig a (szociokulturális városi sétákat szervező) Beyond Budapest tulajdonosa. 2020 óta a Magyar Zene Háza igazgatója.

**Okt. 19. - 15:00 - Ötödik tematikus kerekasztal-
beszélgetés:
„Magyarország 2023-ban, a nyugati elköteleződés és a
keleti nyitás között”**



C. Gülşen KARANIS EKŞIOĞLU

Törökország magyarországi nagykövete

Karrier

Gülşen Karanis Ekşioğlu az Ankarai Egyetem Politikatudományi Karának (Mülkiye) Nemzetközi Kapcsolatok Tanszékén végzett 2003-ban, miután egy éven át Németországban tanult AFS-ösztöndíjjal. A Yale Egyetem Women Leaders Programjának (2019), majd az MIT Digitalizációs Programjának (2020) elvégzése után Karanis Ekşioğlu a Bahçeşehir Egyetem Nemzetközi Kapcsolatok és Globális Politika Tanszékén folytatta doktori tanulmányait.

Karanis Ekşioğlüt 2007-ben a Nemzetközi Diplomáciai Intézet „Young Global Leader”-nek választotta. Jelenleg a Young Life Foundation igazgatótanácsának tagja, valamint a Török-Német Üzleti Tanács és a Nemzetközi Együttműködési Platform ügyvezető tanácsának tagja.

2020 januárja óta a Külügyminisztérium kezdeményezésére létrehozott Antalyai Diplomáciai Fórum koordinátora. 2022 óta Törökország magyarországi nagykövete.